

Euroopan yhdyntyminen ja Euroopan unionin laajentuminen

- Opettajan materiaali -

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Oppitunti 1: EU:n historia tähän päivään	5
3	Oppitunti 2: Tietoa maista, jotka haluavat liittyä EU:hun	9
4	Oppitunti 3: Miten laajentumisprosessi etenee?	14
5	Muuta opetusmateriaalia	18
6	Vastausavain	20
7	Lisäaineisto – 10–12-vuotiaat oppilaat	22
8	Lisäaineisto – 13–15-vuotiaat oppilaat	30

1 Johdanto

Euroopan komissio on laatinut "EU Trek – tutkimusmatka" -oppimispelin, joka rohkaisee oppilaita hankkimaan tietoa Euroopan unionista, sen nykyisistä jäsenvaltioista ja valtioista, jotka toivovat voivansa liittyä EU:hun tulevaisuudessa (nk. ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat eli Albania, Bosnia ja Hertsegovina, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Kosovo*, Montenegro, Serbia ja Turkki). Pelissä käsitellään monia eri aihepiirejä, kuten historiaa, maantiedettä ja kulttuuria, sekä yleistietoja EU:sta ja laajentumisprosessin etenemistä (toisin sanoen sitä, miten maista voi tulla EU:n jäsenvaltioita).

Kun oppilaat saavat tietoa EU:n historiasta, sen laajentumisesta – 1950-luvulla alkaneesta yhdentymisestä, joka jatkuu edelleen – ja maista, jotka toivovat voivansa liittyä unioniin tulevaisuudessa, he pystyvät helpommin liittämään asioita oikeaan asiayhteyteen ja ymmärtämään, että Euroopan unioni on kehittynyt aikojen saatossa paitsi maantieteellisesti myös taloudellisesti ja poliittisesti.

Mitä Euroopan unionin laajentuminen tarkoittaa ja miksi aihe on tärkeä minun luokalleni?

Euroopan unionia on aina pidetty rauhan ja vakauden hankkeena Euroopan mantereella. Nämä pyrkimykset ovat vakuuttaneet monet maat halustaan liittyä alun perin kuuden perustajajäsenvaltion muodostamaan yhteisöön. Euroopan unionissa on nykyään 28 jäsenvaltiota, ja unioni on avoin myös muille eurooppalaisille maille, jotka haluavat liittyä siihen ja jotka ovat sitoutuneet rauhan, demokratian, vakauden ja vaurauden edistämiseen.

Riippumatta siitä, missä EU-maassa oppilaat asuvat, he ovat kaikki eurooppalaisia ja heillä on yhteiset arvot sekä yhteinen historia ja kulttuuri. He ovat Euroopan unionin tunnuslauseen mukaisesti "moninaisuudessaan yhtenäisiä".

Mitä tämä opettajan materiaali pitää sisällään?

Opettajan materiaali liittyy "EU Trek – tutkimusmatka" -oppimispeliin. Materiaalin tarkoituksena on tarjota tausta-aineistoa opettajille, jotka haluavat käyttää peliä EU:n laajentumiseen liittyviä aiheiden käsittelyyn 10–15-vuotiaille soveltuvalla tasolla.

---

* Tämä nimitys ei vaikuta maan asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/1999 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

Paketissa on kolme oppituntia, joissa annetaan ideoita siitä, miten oppilaita rohkaistaan tutustumaan Euroopan yhdentymiseen ja unionin laajentumiseen mielekkäällä ja hausalla tavalla. Näiden oppituntien avulla luokka voi käydä läpi EU:n historiaa tähän päivään asti ja oppilaille voidaan esitellä maita, jotka haluavat liittyä EU:hun tulevaisuudessa. Heille voidaan myös selvittää yksityiskohtaisesti ja ymmärrettävästi EU:n laajentumiskäytäntöä, kuten jäsenyyssääntöjä ja liittymisprosessin eri vaiheita.

Jokaista oppituntia varten ehdotetut tehtävät ovat erilaisia, ja niihin liittyy selkeä ja helposti saatavissa oleva aineisto, jonka voi räätälöidä kullekin luokalle sopivaksi. Multimedian ja visuaalisten elementtien sekä itse pelin ansiosta sisällöstä saadaan helpommin ymmärrettävä eri-ikäisille ja -taustaisille ryhmille. Tavoitteena on rohkaista oppilaita hankkimaan lisää tietoa EU-maista ja -instituutioista mukaansatempaavalla tavalla. Ryhmäkeskustelut ja koko luokan kanssa käytävät keskustelut tarjoavat oppilaille tilaisuuden tarkastella ja vertailla eri näkökulmia käsiteltyihin aiheisiin. Tämä auttaa myös opettajaa arvioimaan tehtävien ja aineiston hyödyllisyyttä.

Materiaali sisältää runsaasti tarkastelua tukevaa tietoa, kuten keskustelunaiheita sekä yksityiskohtaisia taustatietoja, joilla opettaja voi täydentää suoraan oppilaiden saatavilla olevaa sisältöä. Oppitunteja koskevien opettajan ohjeiden lisäksi tarjolla on ideoita kotitehtäviä varten; oppilaille ehdotetaan tapoja käsitellä aiheita osallistavalla, luovalla ja itsevarmuutta kehittäväällä tavalla.

2 Oppitunti 1: EU:n historia tähän päivään

Aihe

EU:n nykyiset 28 jäsentä ja nykyiseen kokoonpanoon johtaneet laajentumiskierrokset

Aihepiiri

Historia

Oppimistavoitteet

Oppitunnin jälkeen oppilaat

- ovat saaneet yleiskuvan EU:n 28 jäsenvaltiosta
- ymmärtävät, että nykyiset jäsenet ovat liittyneet EU:hun liittymisprosessin seurauksena, ja tietävät, milloin mikin liittymiskierros tapahtui ja mistä maista oli kulloinkin kyse
- ymmärtävät, että EU on kehittynyt ajan mittaan nykyiseen muotoonsa ja että muutosprosessi jatkuu edelleen

Harjoitustyypit

Tietovisa, yhdistelmätehtävä ja keskustelu

Valmistelu ja aineisto

- ✓ Kopio tehtävä sivusta *EU:n historia tähän päivään* (yksi kullekin oppilaalle)
- ✓ Kartta EU:n jäsenvaltioista ja tähänastisista laajentumiskierroksista (ks. lisäaineisto)
- ✓ EU Trek – tutkimusmatka: oppimispeli EU:n laajentumisesta

---

Vaihe 1: Lämmittely: Tietovisa 8 minuuttia

Jaa oppilaat 3–5 hengen ryhmiin. Pyydä oppilaita nimeämään mahdollisimman monta EU-maata kahdessa minuutissa. Kerää tulokset taululle; kirjoita vain oikeat vastaukset. Voittajajoukkue on se, joka pääsee lähimmäksi 28:aa jäsenmaata. Pidemmälle ehtineiden ryhmien tapauksessa vääristä vastauksista vähennetään pisteitä.

Oikeat vastaukset:

Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta (UK).

Keskustelu: EUROOPAN UNIONIN SYVENTÄMINEN JA LAAJENTAMINEN

EU:n historia osoittaa, ettei unionin laajentamisen ja sen yhdentymisen syventämisen välillä ole ristiriitoja. EU on tehnyt kumpaakin. Se perustettiin toisen maailmansodan jälkeisenä aikana, jolloin Euroopan maat olivat vakaasti päättäneet, etteivät sodan kauheudet saa koskaan toistua. Ensimmäisessä vaiheessa lisättiin taloudellista yhteistyötä. Taustalla oli ajatus siitä, että keskenään tiivistä yhteistyötä tekevät maat todennäköisesti välttäisivät kiistoja. Taloudellinen yhteistyö käynnistettiin vuonna 1951, jolloin kuusi maata perusti Euroopan hiili- ja teräsyhteisön. Vuonna 1957 ne perustivat Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön. Kyseiset kuusi maata olivat Alankomaat, Belgia, Italia, Luxemburg, Ranska ja Saksa.

Yhteisöön on tämän jälkeen liittynyt 22 muuta maata. Vuonna 2004 tapahtui historiallinen laajentuminen, joka merkitsi Euroopan uudelleenyhdentymistä vuosikymmeniä kestäneen jaon jälkeen.

Jossain vaiheessa jäsenvaltiot päättivät laajentaa yhteistyötä talouden lisäksi muillekin aloille, myös politiikkaan. Tästä syystä nykyisin puhutaan Euroopan unionista (EU).

EU on vuosien mittaan luonut sisämarkkinat ja Schengen-alueen, jolla kansalaiset voivat liikkua ilman passia, ottanut käyttöön euron, luonut uuden mallin talouden ohjaukseen ja hallintaan sekä kehittänyt monia uusia yhteisen politiikan osa-alueita joita ovat muun muassa maatalous, ympäristö ja ilmastonmuutos, sisäinen turvallisuus ja vahvempi ulkopolitiikka.

Vaihe 2: EU:n jäsenvaltioiden yhdistäminen oikeaan laajentumistapahtumaan (vuosi, jolloin ne liittyivät EU:hun) 10 minuuttia

Oppilaat työskentelevät samoissa 3–5 hengen ryhmissä. Jokaiselle oppilaalle jaetaan tehtäväsivu *EU:n historia tähän päivään*¹. Ryhmät koettavat yhdistää kunkin maan tai maaryhmän oikeaan väriin kartalla ja miettivät tämän jälkeen, minä vuonna mikin maaryhmä liittyi EU:hun. Kukin väri vastaa maaryhmää, joka liittyi EU:hun samana vuonna.

- ⇒ Kun oppilaat ovat maantieteeseen keskittyvillä oppitunneilla tunnistaneet ne maat, jotka ovat liittyneet EU:hun samana vuonna, pyydä heitä sijoittamaan maiden nimet karttaan. Pidemmälle edenneiden ryhmien tapauksessa oppilaita voi pyytää lisäämään myös pääkaupungit.

Vaihe 3: Opitun testaaminen 5 minuuttia

Näytä EU:n kartta, jossa on jäsenvaltioiden nimet ja liittymisajankohta. Pyydä oppilaita tarkistamaan vastaukset tehtäväsivuilta ja tarvittaessa korjaamaan ne. Vertaile tuloksia saadaksesi selville, mitkä maat oppilaat tunsivat huonosti ja mitkä maat olivat useammalle tuttuja.

Vaihe 4: Keskustelu 5 minuuttia

Rohkaise koko luokkaa keskustelemaan kartoista.

Esimerkkikysymyksiä keskustelua varten:

- *Onko EU:n kartassa mielestäsi mitään yllättävää? Jos on, miksi se yllättää?*
- *Onko mukana maita, joiden et tiennyt olevan EU:n jäseniä?*
- *Onko sellaisia maita, joiden luulit olevan EU:n jäseniä mutta jotka eivät olekaan?*

- ⇒ Huomaa, että viimeisen kysymyksen tarkoituksena on lisätä oppilaiden tietoisuutta ja saada heidät ajattelemaan maita, jotka haluavat liittyä EU:hun. Opettaja voi antaa lisätietoja maista, jotka toivovat voivansa liittyä EU:hun.

Vaihe 5: Peli 12 minuuttia

Jaä oppilaille jäsenvaltiot ja maat, jotka toivovat voivansa liittyä EU:hun (eli ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat). Pyydä jokaista oppilaista pelaamaan peliä joko luokassa tai kotitehtävänä. Oppilaiden pitäisi merkitä muistiin mielenkiintoisin tai yllättävin tieto, jonka he ovat oppineet peliä pelatessaan.

Vaihe 6: Yhteenveto 5 minuuttia

Kierrä luokassa ja pyydä jokaista oppilaista kertomaan muille mielenkiintoisimmasta tai yllättävimmistä seikasta, joka nousi esiin pelin aikana.

---

¹ Ks. lisäaineisto

Vapaaehtoinen tehtävä: Opettajat voivat pyytää oppilaita keskittymään johonkin seikkaan, jota he pitivät pelissä kiinnostavana, esimerkiksi kulttuuriin tai ruokaan. Oppilaat voivat sitten hakea asiasta lisätietoa ja valmistaa lyhyen esityksen aiheesta koko luokalle.

3 Oppitunti 2: Tietoa maista, jotka haluavat liittyä EU:hun

Aihe

Tietoa maista, jotka toivovat voivansa liittyvänsä EU:hun tulevaisuudessa, eli ehdokasmaista ja mahdollisista ehdokasmaista

Aihepiiri

Maantieto/yhteiskuntatieteet

Oppimistavoitteet

Oppitunnin päättyessä oppilaat

- tietävät, mitkä maat ovat EU-jäsenyyden ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita
- ovat saaneet tietoa näistä maista, muun muassa niiden ympäristöstä, taloudesta ja kulttuurista

Harjoitustyypit

Keskustelu, tiedonhaku ja esitykset

Valmistelu ja aineisto

- ✓ Valokuvia ehdokasmaista ja mahdollisista ehdokasmaista (*Samanlaista, erilaista, eurooppalaista* -näyttely)
  - ✓ A3-arkkeja jaettavaksi oppilaille vastausten kirjoittamista varten
  - ✓ Tietosivu *Nimeä EU-jäsenyyttä tavoittelevat maat* (yksi kopio/oppilas)
  - ✓ Tietosivu *Selvitä faktat* (yksi kopio/oppilas)
  - ✓ Oppimispeli EU:n laajentumisesta *EU Trek – tutkimusmatka*
-

Keskustelu: Miten laajentumisprosessi etenee ja kuka tekee päätökset?

EU:N LAAJENTUMINEN JA SEN KESKEISET PERIAATTEET

Euroopan unionin laajentuminen:

EU: laajentumispolitiikka on yksi tapa edistää rauhaa, turvallisuutta ja vakautta Euroopassa. Se tarjoaa uusia taloudellisia ja kaupallisia mahdollisuuksia, joista hyötyvät sekä EU että jäseniksi pyrkivät maat. Jäsenyysnäkökulmalla on jäsenyyttä tavoittelevissa maissa merkittävä muutosvoima; liittymismahdollisuus saa aikaan positiivisia demokraattisia, poliittisia, taloudellisia ja sosiaalisia muutoksia.

Viimeksi tapahtuneet laajentumiset Keski- ja Itä-Eurooppaan ovat tarjonneet monia uusia mahdollisuuksia vanhojen ja uusien jäsenvaltioiden kansalaisille, yrityksille, investoijille, kuluttajille ja opiskelijoille. Kauppa ja investoinnit ovat lisääntyneet. EU:n sisämarkkinat muodostavat maailman suurimman markkina-alueen, jolla asuu 500 miljoonaa kansalaista ja jolla tuotetaan 23 prosenttia maailman bruttokansantuotteesta.

Laajentuminen on tiukka mutta reilu prosessi, joka perustuu vakiintuneisiin kriteereihin ja aiempiin kokemuksiin. Jokaista maata, joka haluaa liittyä EU:hun, arvioidaan sen omien ansioiden perusteella, jotta sille voitaisiin luoda kannustimia pitkälle meneviin uudistuksiin. Tämä tarkoittaa sitä, että kukin maa etenee kohti EU-jäsenyyttä sen mukaisesti, miten nopeasti se pystyy noudattamaan EU:n ehtoja ja standardeja. Maille ei sallita oikopolkuja eikä helppoja ratkaisuja, koska pitkällä aikavälillä ne eivät palvelisi sen paremmin EU:hun liittyviä maita kuin EU:ta itseään. Jokaisesta maasta arvioidaan tietyt perusasiat ja niitä tuetaan sen varmistamiseksi, että ne ovat valmiita jäsenyyteen. Kyseiset perusasiat ovat **oikeusvaltio, perusoikeudet, demokraattisten instituutioiden vahvistaminen** sekä **talouskehitys ja kilpailukyky**. Ne ovat osoitus siitä, miten tärkeinä EU pitää ydinarvojaan ja keskeisiä tavoitteitaan.

Aiemmistä kokemuksista on otettu oppia, ja siksi **nykyinen liittymisprosessi on tiukempi ja kattavampi. Sen keskiössä on "perusasiat ensin" -lähestymistapa:**

⇒ **Oikeusvaltio:** maiden täytyy käsitellä oikeuslaitoksen uudistamisen ja järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption torjunnan kaltaisia kysymyksiä liittymisprosessin alusta asti. Maiden on voitava osoittaa saavuttaneensa konkreettisia ja kestäviä tuloksia.

- ⇒ **Talouden ohjaus ja hallinta:** Euroopan unioniin liittyminen ei merkitse pelkästään EU:n sääntöjen ja normien noudattamista. Liittyminen edellyttää maalta myös taloudellisia valmiuksia jäsenyyteen, jotta voidaan varmistaa, että se pystyy hyötymään kaikista EU-jäsenyyden eduista. Samanaikaisesti maan tulee edistää unionin kasvua ja vaurautta.
- ⇒ **Demokraattisia instituutioita** lujitettava esimerkiksi parantamalla parlamentaarista valvontaa ja uudistamalla julkishallintoa. Julkishallinnon laatu vaikuttaa suoraan siihen, miten hallitus kykenee tarjoamaan laadukkaita julkisia palveluja, ehkäisemään ja torjumaan korruptiota ja edistämään kilpailukykyä ja kasvua. Toimivan julkishallinnon ohella on olennaisen tärkeää vahvistaa kansalaisyhteiskunnan roolia.
- ⇒ **Perusoikeudet:** kuuluvat EU:n arvojen ytimeen ja ovat olennainen osa liittymisprosessia. Unionin jäseniksi pyrkivien maiden on varmistettava, että perusoikeuksia noudatetaan kaikilta osin, erityisesti sananvapautta ja vähemmistöjen, kuten romanien, oikeuksia. Haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä on suojeltava syrjinnältä, esimerkiksi sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvalta syrjinnältä.
- ⇒ Lisäksi maiden on varmistettava **hyvät naapuruussuhteet** ja tehtävä alueellista yhteistyötä. Esimerkiksi Serbian kanssa käytäviin neuvotteluihin sisältyy tavoite suhteiden normalisoinnista Kosovon kanssa, jotta vältettäisiin tuomasta konflikteja EU:hun.

Laajentuminen parantaa elämänlaatua yhdentymisen ja yhteistyön kautta. EU-jäsenyyttä tavoittelevat maat tekevät yhteistyötä mm. energian, liikenteen, rikollisuuden torjunnan, elintarviketurvallisuuden, ympäristönsuojelun ja ilmastonmuutoksen aloilla.

Vaihe 1: Keskustelu valokuvien pohjalta

15 minuuttia

Jaa oppilaat seitsemään ryhmään. Kullekin ryhmälle annetaan nippu valokuvia, jotka on otettu näyttelyssä *Samanlaista, erilaista, eurooppalaista* mukana olleesta maasta, jonka nimeä ei kerrota. Ryhmälle annetaan lisäksi A3-kokoinen paperi, jolle oppilaat voivat kirjoittaa ajatuksiaan. Oppilaita pyydetään katsomaan kuvia. Mitä he näkevät kuvissa ja millaisia ajatuksia kuvat herättävät? Oppilaita pyydetään kirjoittamaan ajatuksensa heille jaetulle paperille. He voivat myös yrittää arvata, mistä maasta kuvissa on kyse (oppilaat eivät tiedä ennalta, että oppitunnilla keskitytään maihin, jotka toivovat voivansa liittyä EU:hun). Oppilaille annetaan viisi minuuttia tehtävän suorittamiseen.

Kun kaikki ryhmät ovat kirjanneet ylös kuvista heränneet ajatuksensa, ne voivat keskustella niistä koko luokan kesken.

Käynnistä keskustelu seuraavien kysymysten avulla:

- *Mitä huomasit ensin?*
- *Mikä on käsityksesi tästä maasta näkemiesi kuvien perusteella?*
- *Millainen kuvien esittämä paikka voisi mielestäsi olla?*
- *Muistuttaako se sinua mistään paikasta, jossa olet aikaisemmin käynyt?*

Oppilaat vastaavat edellä esitettyihin kysymyksiin ryhmissään, minkä jälkeen he näyttävät kuviaan luokalle ja esittelevät niiden herättämiä ajatuksia. Tämän jälkeen kaikki kuvat kiinnitetään taululle. Kirjoita seuraavat maan nimet taulun reunaan:

- *Albania*
- *Bosnia ja Hertsegovina*
- *entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia*
- *Kosovo*
- *Montenegro*
- *Serbia*
- *Turkki*

Pyydä koko luokkaa arvaamaan, mitkä kuvat on otettu missäkin maassa. Kirjoita maan nimi kyseisten kuvien alle.

⇒ Tämän harjoituksen jälkeen opettaja voi esittää *Euroopan kätkeyt aarteet* -videopätkän. Videon katsomisen jälkeen opettaja voi kysyä oppilailta, minkä viestin video heidän mielestään yritti välittää. Yllättyivätkö he mistään videolla esitetystä? Mitä mieltä he olivat tällaisesta ”kysymys ja vastaus” -harjoituksesta? Opettaja voi tämä jälkeen antaa lisätietoja maista, jotka toivovat voivansa liittyä EU:hun.

Vaihe 2: EU-jäsenyyttä tavoittelevien maiden nimeäminen 10 minuuttia

Jokaiselle ryhmälle annetaan kopio tietosivusta *Nimeä EU-jäsenyyttä tavoittelevat maat*. Anna ryhmille viisi minuuttia aikaa yrittää nimetä kaikki maat. Käy kartta läpi luokan kanssa ja katso, saiko mikään ryhmä kaikkia oikein.

Vaihe 3: Perehtyminen EU-jäsenyyttä tavoitteleviin maihin 15 minuuttia

Oppilaat pelaavat heille valokuvaharjoituksen kohteena olleen maan peliä. Peliä voi pelata yksin kotona tai ryhmänä koulun tietokoneilla käytettävissä olevan ajan ja resurssien mukaan. Oppilaat tekevät tietosivulle *Selvitä faktat* muistiinpanoja siitä, mitä he oppivat peliä pelatessaan.

Huom. Oppilaat tarvitsevat internetyhteyden voidakseen vastata osaan seuraavista kysymyksistä:

- *Mikä on maan pääkaupunki?*
- *Mitkä ovat maan tärkeimmät vienti- ja tuontituotteet?*
- *Mikä on maan virallinen valuutta?*
- *Mitkä maat ovat sen tärkeimpiä kauppakumppaneita?*
- *Mitkä ovat maan tärkeimpiä teollisuudenaloja?*

⇒ *Vapaaehtoinen tehtävä* (jos aikaa on jäljellä): Valitse kaksi ryhmää esittelemään vastauksensa lyhyesti muulle luokalle.

Vaihe 4: Keskustelu koko luokan kesken

5 minuuttia

Kysy luokalta seuraavat kysymykset:

- *Huomaatko yhtäläisyyksiä Länsi-Balkanin maiden, Turkin ja oman maasi välillä?*
- *Entä huomaatko eroja?*
- *Huomaatko yhtäläisyyksiä/eroja Länsi-Balkanin maiden, Turkin ja (muiden) EU-jäsenvaltioiden välillä?*

4 Oppitunti 3: Miten laajentumisprosessi etenee?

Aihe

EU:hun liittymisen kriteerit ja vaiheet

Aihepiiri

Yhteiskuntatieteet/historia

Oppimistavoitteet

Oppitunnin päättyessä oppilaat

- ovat tietoisia kriteereistä, jotka EU:n jäseniksi pyrkivien maiden on täytettävä
- ymmärtävät ne prosessin vaiheet, jotka maiden on käytävä läpi tullakseen EU:n jäsenvaltioksi

Harjoitustyypit

Aivoriihi, keskustelu koko luokan kesken, aukkotehtävä ja järjestelytehtävä

Valmistelu ja aineisto

- ✓ *EU:n liittymiskriteerit* -tietosivu (yksi kopio/oppilas)
- ✓ Korttinippu *EU:n liittymisprosessista* (opettaja leikkaa aineiston korteiksi ennen oppituntia)
- ✓ Oppimispeli EU:n laajentumisesta

Vaihe 1: Peli 5 minuuttia

Luokka jaetaan ryhmiin, joista jokainen tutustuu peliä pelaamalla yhteen ehdokasmaahan / mahdolliseen ehdokasmaahan (oppilaita pyydetään pelaamaan tiettyä maata koskevaa peliosuutta joko luokassa tai kotona ennen kyseistä oppituntia). Jokaista ryhmää pyydetään valitsemaan jokin mielenkiintoinen fakta maasta ja esittelemään se luokalle.

⇒ *Valinnainen tehtävä, jos luokka on suorittanut oppitunnin 2*

Kertaus 5 minuuttia

Pyydä oppilaita muodostamaan samat ryhmät kuin edellisellä oppitunnilla ja palauttamaan mieleen mahdollisimman monta faktaa maasta, jonka peliä he pelasivat. Eniten faktoja muistava ryhmä voittaa.

Vaihe 2: Mitkä ovat EU:n liittymiskriteerit? 5 minuuttia

Pohtikaa koko luokan kesken, mitkä voisivat olla EU:n liittymiskriteereitä. Kerää oppilaiden ehdotukset taululle. Oppilaat voivat hyödyntää tietojansa siitä, miten muihin kansainvälisiin järjestöihin voi liittyä.

Vaihe 3: Johdanto EU:n liittymiskriteereihin 15 minuuttia

Pyydä oppilaita työskentelemään itsenäisesti ja täydentämään liitteeseen sisältyvän tietosivun *EU:n liittymiskriteerit* aukkokohdat. Pyydä heitä sitten valitsemaan kullekin kappaleelle parhaiten soveltuva otsikko. Kun oppilaat ovat saaneet tehtävän valmiiksi, käykää läpi oikeat vastaukset koko luokan kanssa.

Keskustelu: JÄSENYYS EHDOT

Euroopanunionista tehdyn sopimuksen mukaan mikä tahansa Euroopan maa voi hakea jäsenyyttä, jos se kunnioittaa EU:n demokraattisia arvoja ja sitoutuu edistämään niitä.

Ensiksi maan on täytettävä liittymisehdot. Ne vahvistettiin pääpiirteissään Kööpenhaminassa vuonna 1993 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa, mistä lähtien niitä on kutsuttu Kööpenhaminan kriteereiksi tai liittymisperusteiksi. Kyse on keskeisistä ehdoista, jotka kaikkien ehdokasmaiden on täytettävä voidakseen tulla jäsenvaltioksi. Ne muodostuvat seuraavista:

- poliittiset edellytykset: vakaat instituutiot, jotka takaavat demokratian, oikeusvaltion sekä ihmisoikeuksien ja vähemmistöjen kunnioittamisen ja suojelemisen;
- taloudelliset edellytykset: toimiva markkinatalous ja kyky selviytyä markkinavoimista ja kilpailupaineista unionissa;
- hallinnolliset ja institutionaaliset edellytykset: kyky täyttää jäsenyydestä seuraavat velvoitteet ja erityisesti hyväksyä unionin poliittiset sekä talous- ja rahaliittoa koskevat tavoitteet.

EU:n pitää myös pystyä integroimaan uudet jäsenet.

Vaihe 4: Odotusten ja todellisuuden vertailu 10 minuuttia

Kirjoita taululle Kööpenhaminan kriteerit. Keskustelkaa seuraavista kysymyksistä koko luokan kesken:

- *Miksi juuri kyseiset kriteerit on valittu?*

- *Miten ne ilmentävät EU:n arvoja?*

Käytä viisi minuuttia tunnuslauseen keksimiseen EU:lle. Pyydä osaa oppilaista esittelemään ehdotuksensa. Kerro tämän jälkeen luokalle EU:n varsinainen tunnuslause: ”Moninaisuudessaan yhtenäinen”. Keskustelkaa luokassa, miksi tämä on hyvä tunnuslause EU:lle (tai miksi se ei ole hyvä).

Lisätiedot: Tunnuslause kuvastaa sitä, miten eurooppalaiset ovat yhdessä muodostaneet EU:n työskenneläkseen rauhan ja vaurauden puolesta mutta säilyttäen samalla maanosan rikkauden eli eri kulttuurit, perinteet ja kielet. Lisätietoja osoitteessa <http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/motto/index.fi.htm>

Vaihe 5: Tietoa EU-jäsenyyttä edeltävistä vaiheista 10 minuuttia

Jaa oppilaat 4–6 hengen ryhmiin ja anna kullekin ryhmälle pakka sekoitettuja kortteja, joissa esitellään EU:n liittymisprosessin eri vaiheet. Selitä oppilaille, että heidän pitää yhdessä laittaa kortit oikeaan järjestykseen.

Anna tehtävän tekemiseen aikaa 5–10 minuuttia ja tarkista sitten oikea järjestys koko luokan kanssa.

Vastaukset:

1. Maa toimittaa neuvostolle hakemuksen, jossa se esittää toiveensa tulla EU:n jäseneksi.
2. Euroopan komissio antaa hakemuksesta lausunnon.
3. Jäsenvaltioiden hallitusten on tehtävä yksimielinen päätös ehdokasmaan aseman myöntämisestä jäsenyyttä hakeneelle maalle.
4. Jäsenyysneuvottelut voivat alkaa, kun maa on täyttänyt tietyt ehdot. Neuvottelujen aloittamiselle tarvitaan kaikkien jäsenvaltioiden hyväksyntä.
5. Maan täytyy panna täytäntöön EU:n lainsäädäntö ja säännöt. Kaikilta jäsenvaltioilta tarvitaan hyväksyntä sille, että maa on täyttänyt kaikki sille asetetut vaatimukset.
6. Kun jäsenyysneuvottelut on saatu päätökseen, Euroopan komission on annettava lausunto siitä, onko maa valmis liittymään EU:n jäsenvaltioksi.
7. Jäsenvaltioiden on päätettävä yksimielisesti, voidaanko neuvotteluprosessi päättää ja liittymissopimus allekirjoittaa. Kaikki jäsenvaltiot ja jäsenyyttä hakenut maa allekirjoittavat liittymissopimuksen. Myös Euroopan parlamentin on annettava hyväksyntänsä.
8. Hakijamaasta voi tulla EU:n jäsenvaltio vasta, kun kaikki muut jäsenvaltiot ovat muodollisesti hyväksyneet liittymissopimuksen.

Keskustelu: TÄMÄNHETKINEN LAAJENTUMISSUUNNITELMA – MITEN JA MIKSI?

Laajentumispolitiikalla pyritään edelleen edistämään muutosta ja vakautta EU-jäsenyyttä tavoittelevissa Kaakkois-Euroopan maissa. EU:n vetovoima ja vaikutusvalta auttavat kyseisiä maita panemaan täytäntöön demokraattisia ja taloudellisia uudistuksia, lujittamaan oikeusvaltiota ja parantamaan suhteita naapurimaihinsa.

Laajentumisprosessi on EU:n ja sen kansalaisten etujen mukaista, koska se edistää vakautta ja lisää yhteistyötä EU:n naapurialueilla. Se luo ympäristön, joka tukee talouskasvua ja investointeja. Laajentumisprosessi auttaa torjumaan järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption kaltaisia ongelmia sekä vahvistamaan oikeuslaitosta, turvallisuutta ja perusoikeuksia.

Laajentumispolitiikka perustuu tiukkoihin mutta oikeudenmukaisiin ehtoihin, sillä jokaista maasta kohdellaan se omien ansioiden mukaan. Tämä tarkoittaa sitä, että kukin maa etenee kohti EU-jäsenyyttä sen mukaisesti, miten nopeasti se pystyy noudattamaan EU:n ehtoja ja normeja. Maille ei sallita oikopolkuja eikä helppoja ratkaisuja, koska pitkällä aikavälillä ne eivät palvelisi sen paremmin EU:hun pyrkiviä maita kuin EU:ta itseään.

Aiemmista kokemuksista on otettu oppia, ja siksi **nykyinen liittymisprosessi on tiukempi ja kattavampi. Sen keskiössä on ”perusasiat ensin” -lähestymistapa:**

- ⇒ **Oikeusvaltio**
- ⇒ **Talouden ohjaus ja hallinta**
- ⇒ **Demokraattiset instituutiot**
- ⇒ **Perusoikeudet**
- ⇒ **Hyvät naapuruussuhteet ja alueellinen yhteistyö**

Laajentuminen on ymmärrettävä prosessina, joka tukee EU-jäsenyyteen sisältyvien velvoitteiden täyttämiseen tarvittavia uudistuksia ja perustavanlaatuisia muutoksia. Tällaiset muutokset vaativat väistämättä aikaa. Siksi on erittäin tärkeää vahvistaa yksiselitteisesti EU-jäsenyyttä tavoittelevien maiden liittymisnäkömiä.

EU ja sen kumppanimaat voivat hyötyä laajentumisesta vain, jos tehtävät uudistukset ovat aitoja ja kestäviä. Liittymisprosessin myötä maat saavat täydet valmiudet liittyä EU:hun, ja ne voivat hyötyä jäsenyyden eduista ja vastata siihen liittyvistä velvoitteista.

5 Muuta opetusmateriaalia

Alla on hyödyllisiä verkkosivustoja ja aineistoja, joita voi käyttää oppituntien aikana.

- Lisätietoja EU:n jäsenvaltioista:
https://europa.eu/european-union/about-eu/countries_fi
- Lisätietoja laajentumispolitiikasta ja maista, jotka ovat mukana laajentumisprosessissa:
<http://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement>
- 12 oppituntia Euroopasta:
<http://bookshop.europa.eu/fi/12-oppituntia-euroopasta-pbNA0213714/>
- Video *Hidden Treasures of Europe* (Euroopan kätkeyt aarteet):
https://www.youtube.com/watch?v=R_jRjPI9iRQ
- Videoanimaatioita EU:n laajentumisprosessista ja keskeisistä uudistuksista:
  - [Euroopan unionin laajentuminen – miten se tapahtuu](#)
  - [Euroopan unionin laajentuminen – oikeusvaltioperiaatteen toteutumisen varmistaminen](#)
  - [Euroopan unionin laajentuminen – julkishallinnon uudistaminen](#)
- Lyhyitä dokumenttifilmejä, joissa kuvataan EU:n jäsenyyttä tavoittelevien maiden kansalaisia sekä Euroopan yhdentymisen asiantuntijoita EU:n jäsenvaltioista:

Ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden edustajat:

- **Albania** – oopperalaulaja Ermonela Jaho: <https://vimeo.com/114858479>
- **Bosnia ja Hertsegovina** – laulaja Amira Medunjanin: <https://vimeo.com/114858480>
- **Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia** – muotisuunnittelija Nikola Eftimov: <https://vimeo.com/114858481>
- **Kosovo** – olympiatason judoka Majlinda Kelmendi: <https://vimeo.com/95106035>
- **Montenegro** – teatterinjohtaja Janko Ljumovic: <https://vimeo.com/114858481>
- **Serbia** – nuori yrittäjä Miloš Milisavljević: <https://vimeo.com/95094253>
- **Turkki** – yrittäjä Umit Boyner: <https://vimeo.com/95105063>

Euroopan yhdentymisen asiantuntijoita EU:n jäsenvaltioista:

- Professori Jacques Rupnik, Ranska: <https://vimeo.com/92930204>
- Olaf Boehnke, Saksa: <https://vimeo.com/114858483>
- Professori Helen Wallace, Yhdistynyt kuningaskunta: <https://vimeo.com/92931157>

- Valokuvia maista, jotka pyrkivät EU:n jäseniksi:
http://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/multimedia-library/photo-galleries/index_en.htm

6 Vastausavain

Oppitunti 1: EU:n historia tähän päivään

Vastaukset:

Ryhmä A	Itävalta, Ruotsi ja Suomi	1995
Ryhmä B	Alankomaat, Belgia, Italia, Luxemburg, Ranska ja Saksa	1957
Ryhmä C	Bulgaria ja Romania	2007
Ryhmä D	Kroatia	2013
Ryhmä E	Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro ja Unkari	2004
Ryhmä F	Irlanti, Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta	1973
Ryhmä G	Kreikka	1981
Ryhmä H	Espanja ja Portugali	1986

Oppitunti 2: Tietoa maista, jotka haluavat liittyä EU:hun

Vastaukset

1. Bosnia ja Hertsegovina 2. Serbia 3. Montenegro 4. Kosovo 5. Albania 6. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia 7. Turkki

Oppitunti 3: Miten laajentumisprosessi etenee?

Vastaukset

Euroopan unionin laajentumispolitiikka edistää rauhaa, turvallisuutta ja vakautta Euroopassa. Se tarjoaa taloudellisia ja kaupallisia mahdollisuuksia, joista hyötyvät sekä EU että sen jäsenyyttä tavoittelevat maat.

Jokaisesta maasta arvioidaan tietyt perusasiat sen selvittämiseksi, ovatko EU:n jäseniksi pyrkivät maat valmiita jäsenyyteen. Kyseiset seikat ovat oikeusvaltio, perusoikeudet, demokraattisten instituutioiden vahvistaminen sekä talouskehitys ja kilpailukyky. Ne kertovat siitä, miten tärkeinä EU pitää ydinarvojaan ja keskeisiä tavoitteitaan.

⇒ Oikeusvaltio: maiden täytyy käsitellä oikeuslaitoksen uudistamisen ja järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption torjunnan kaltaisia kysymyksiä

liittymisprosessin alusta asti. Maiden on voitava osoittaa saavuttaneensa konkreettisia ja kestäviä tuloksia.

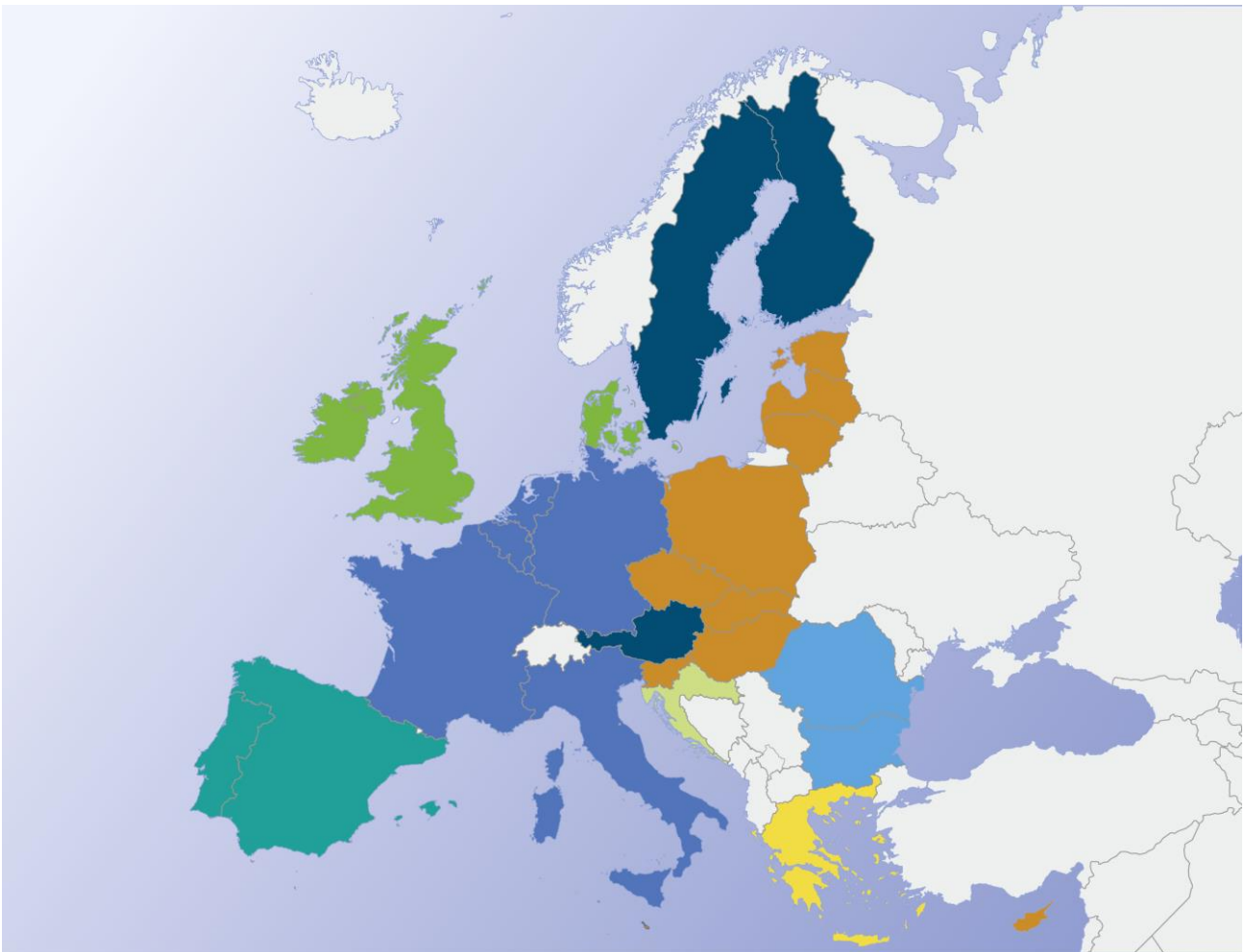
- ⇒ Talouden ohjaus ja hallinta: Euroopan unioniin liittyminen ei merkitse pelkästään EU:n sääntöjen ja normien noudattamista. Liittyminen edellyttää maalta myös taloudellisia valmiuksia jäsenyyteen, jotta voidaan varmistaa, että se pystyy hyötymään kaikista EU-jäsenyyden eduista. Samanaikaisesti maan tulee edistää unionin kasvua ja vaurautta.
- ⇒ Demokraattisia instituutioita on lujitettava esimerkiksi parantamalla parlamentaarista valvontaa ja uudistamalla julkishallintoa. Julkishallinnon laatu vaikuttaa suoraan siihen, miten hallitus kykenee tarjoamaan laadukkaita julkisia palveluja, ehkäisemään ja torjumaan korruptiota ja edistämään kilpailukykyä ja kasvua. Toimivan julkishallinnon ohella on olennaisen tärkeää vahvistaa kansalaisyhteiskunnan roolia.
- ⇒ Perusoikeudet kuuluvat EU:n arvojen ytimeen. Euroopan unionin jäseniksi pyrkivien maiden on varmistettava, että perusoikeuksia noudatetaan kaikilta osin, erityisesti sananvapautta ja vähemmistöjen, kuten romanien, oikeuksia. Haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä on suojeltava syrjinnältä, esimerkiksi sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvalta syrjinnältä.
- ⇒ Alueellinen yhteistyö ja hyvät naapuruussuhteet ovat olennaisen tärkeitä vakautus- ja assosiaatioprosessissa, jolla Länsi-Balkanin maita ohjataan kohti EU-jäsenyyttä. Se auttaa aluetta käsittelemään haasteita, jotka ovat alueen maille yhteisiä, kuten energiapula, saasteet, liikenteen infrastruktuuri ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta.

7 Lisäaineisto – 10–12-vuotiaat oppilaat

Oppitunti 1, tehtäväsivu: EU:n historia tähän päivään

Merkitse alla olevaan karttaan kutakin maaryhmää vastaava kirjain.

Ryhmä	Maat	Liittymisajankohta
A	Itävalta, Ruotsi ja Suomi	
B	Alankomaat, Belgia, Italia, Luxemburg, Ranska ja Saksa	
C	Bulgaria ja Romania	
D	Kroatia	
E	Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro ja Unkari	
F	Irlanti, Tanska ja Yhdistynyt kuningaskunta	
G	Kreikka	
H	Espanja ja Portugali	

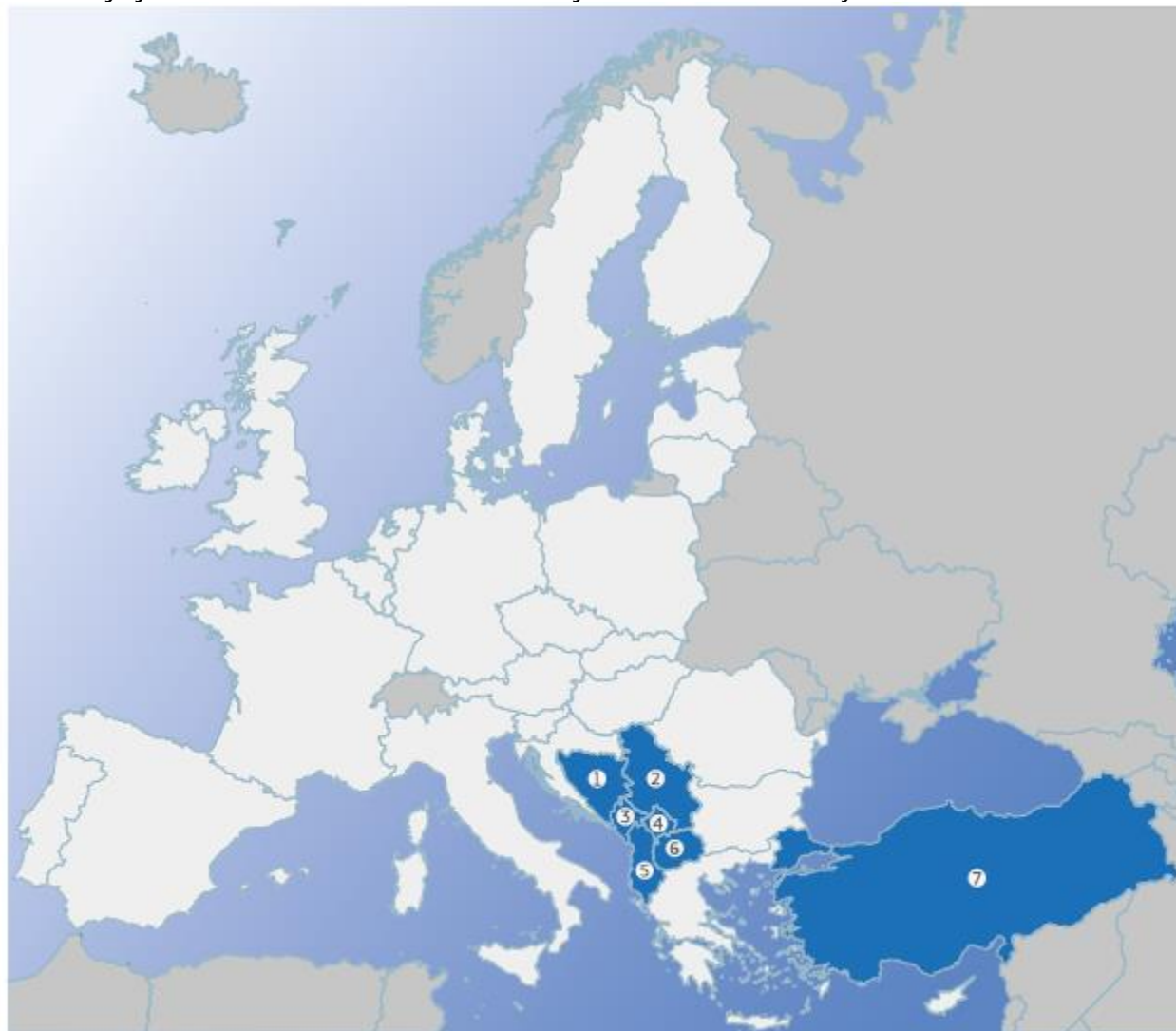
Edellä mainitut maat liittyivät EU:hun seuraavina vuosina:
1957; 1973; 1981; 1986; 1995; 2004; 2007; 2013

Ohjeet: Keskustele ryhmäsi jäsenten kanssa siitä, minä vuonna arvelette kunkin maan liittyneen EU:hun. Kirjoittakaa vastauksenne taulukkoon.

Oppitunti 2, tehtävä sivu 1: Nimeä EU-jäsenyyttä tavoittelevat maat

Ohjeet: Osaatko nimetä oikein kaikki maat, jotka tavoittelevat EU:n jäsenyyttä? Jos lopussa on aikaa jäljellä, kokeile, kuinka monta EU:n jäsenvaltiot (merkitty valkoisella) osaat nimetä!

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____

Oppitunti 2, tehtävä sivu 2: Selvitä faktat

Ohjeet: Sinua on pyydetty suorittamaan hakutehtävä. Pystytkö löytämään tietyt avaintiedot sinulle osoitetusta maasta?

Voit käyttää kuvia vastaustesi havainnollistamiseksi.

Maan nimi:

1. Mikä on maan pääkaupunki?
2. Mikä on maan väkiluku?
3. Mikä on maan virallinen valuutta?
4. Mainitse joitakin maan keskeisiä maantieteellisiä ominaisuuksia (vuoristo, joki, vesistö).
5. Mainitse joku kuuluisa henkilö, joka on kotoisin tästä maasta. Mistä kyseinen henkilö tunnetaan?
6. Mitkä ruoat ovat suosittuja kyseisessä maassa?
7. Mitä villieläimiä esiintyy yleisesti tässä maassa?

Oppitunti 3, tehtävä sivu: EU:n liittymiskriteerit

Ohjeet: Täytä aukkokohdat alla olevilla sanoilla oikeaa taivutusmuotoa käyttäen.

perus-, rauha, oikeusvaltio, turvallisuus, vakaus, demokraattiset instituutiot, kasvu ja vauraus, korruptio, talouskehitys, oikeusvaltio, talous, perus-, demokraattiset instituutiot, sananvapaus, kansalaisyhteiskunta

Euroopan unionin laajentumiskäytäntö edistää _____, _____ ja _____ Euroopassa. Se tarjoaa taloudellisia ja kaupallisia mahdollisuuksia, joista hyötyvät sekä EU että sen jäsenyyttä tavoittelevat maat.

Jokaisesta maasta arvioidaan tietyt perusasiat sen selvittämiseksi, ovatko EU:n jäseniksi pyrkivät maat valmiita jäsenyyteen. Kyseiset seikat ovat _____ oikeudet, _____ vahvistaminen sekä _____ ja kilpailukyky. Ne kertovat siitä, miten tärkeinä EU pitää ydinarvojaan ja keskeisiä tavoitteitaan.

⇒ _____: maiden täytyy käsitellä oikeuslaitoksen uudistamisen ja järjestäytyneen rikollisuuden ja _____ torjunnan kaltaisia kysymyksiä liittymisprosessin alusta asti. Maiden on voitava osoittaa saavuttaneensa konkreettisia ja kestäviä tuloksia.

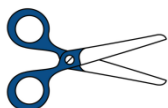
⇒ _____ ohjaus ja hallinta: Euroopan unioniin liittyminen ei merkitse pelkästään EU:n sääntöjen ja standardien noudattamista. Liittyminen edellyttää maalta myös taloudellisia valmiuksia jäsenyyteen, jotta voidaan varmistaa, että se pystyy hyötymään kaikista EU-jäsenyyden eduista. Samanaikaisesti maan tulee edistää unionin _____.

⇒ _____ on lujitettava esimerkiksi parantamalla parlamentaarista valvontaa ja uudistamalla julkishallintoa. Julkishallinnon laatu vaikuttaa suoraan siihen, miten hallitus kykenee tarjoamaan laadukkaita julkisia palveluja, ehkäisemään ja torjumaan korruptiota ja edistämään kilpailukykyä ja kasvua. Toimivan julkishallinnon ohella on olennaisen tärkeää vahvistaa _____ roolia.

⇒ _____ oikeudet kuuluvat EU:n arvojen ytimeen. Euroopan unionin jäseniksi pyrkivien maiden on varmistettava, että perusoikeuksia noudatetaan kaikilta osin, erityisesti _____ ja vähemmistöjen, kuten romanien, oikeuksia. Haavoittuvassa

asemassa olevia ryhmiä on suojeltava syrjinnältä, esimerkiksi sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvalta syrjinnältä.

Oppitunti 3, opetusmateriaali: EU:n liittymisprosessi

Kukin kortti kuvaa eri vaihetta EU:n liittymisprosessissa. Laita ne oikeaan järjestykseen.

Jäsenvaltioiden hallitusten on tehtävä yksimielinen päätös ehdokasmaan aseman myöntämisestä jäsenyyttä hakeneelle maalle. Jäsenyysneuvottelut voivat alkaa, kun maa on täyttänyt tietyt ehdot. Neuvottelujen aloittamiselle tarvitaan kaikkien jäsenvaltioiden hyväksyntä.	Jäsenvaltioiden on päätettävä yksimielisesti, voidaanko neuvotteluprosessi päättää ja liittymis-sopimus allekirjoittaa. Kaikki jäsenvaltiot ja jäsenyyttä hakenut maa allekirjoittavat liittymis-sopimuksen. Myös Euroopan parlamentin on annettava hyväksyntänsä. Hakijamaasta voi tulla EU:n jäsenvaltio vasta, kun kaikki muut jäsenvaltiot ovat muodollisesti hyväksyneet liittymis-sopimuksen.
Maan täytyy panna täytäntöön EU:n lainsäädäntö ja säännöt. Kaikilta jäsenvaltioilta tarvitaan hyväksyntä sille, että maa on täyttänyt kaikki sille asetetut vaatimukset. Kun jäsenyys-neuvottelut on saatu päätökseen, Euroopan komission on annettava lausunto siitä, onko maa valmis liittymään EU:n jäsenvaltioksi.	Maa toimittaa neuvostolle hakemuksen, jossa se esittää toiveensa tulla EU:n jäseneksi. Euroopan komissio antaa hakemuksesta lausunnon.

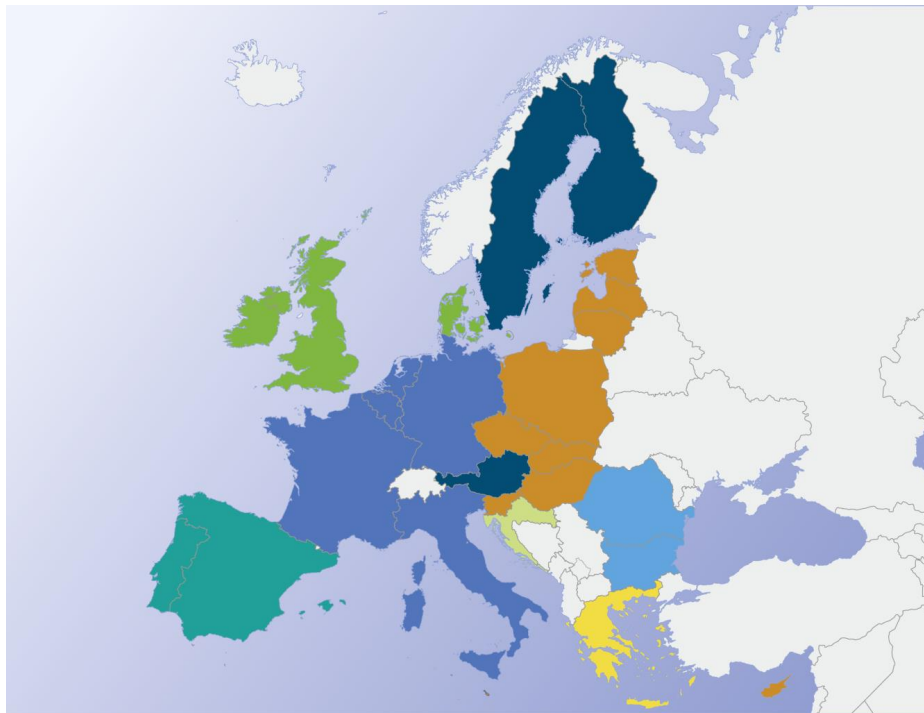
8 Lisäaineisto – 13–15-vuotiaat oppilaat

Oppitunti 1, tehtävä sivu: EU:n historia tähän päivään

Euroopan unioni on 28 Euroopan maan muodostama ainutkertainen taloudellinen ja poliittinen kumppanuus. Se alkoi vuonna 1951, jolloin kuusi perustajamaata käynnisti taloudellisen yhteistyöhankkeen, joka tunnetaan Euroopan hiili- ja teräsyhteisönä. Tämän jälkeen yhteisössä on koettu seitsemän laajentumistapahtumaa, joiden yhteydessä yhteensä 22 maata on liittynyt unioniin.

EU-maita ovat seuraavat:

Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta

Maat ovat liittyneet EU:hun eri vuosina. Jotkin liittyivät yksin, toiset taas samanaikaisesti muiden maiden kanssa seuraavina vuosina:

1957, 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013

Ohjeet: Osaatko ryhmitellä maat sen mukaan, minä vuonna ne liittyivät EU:hun? Käytä yllä olevaa karttaa apuna. Keskustele ryhmäsi jäsenten kanssa siitä, minä vuonna arvelette kunkin maaryhmän liittyneen EU:hun. Kirjoittakaa vastauksenne taulukkoon.

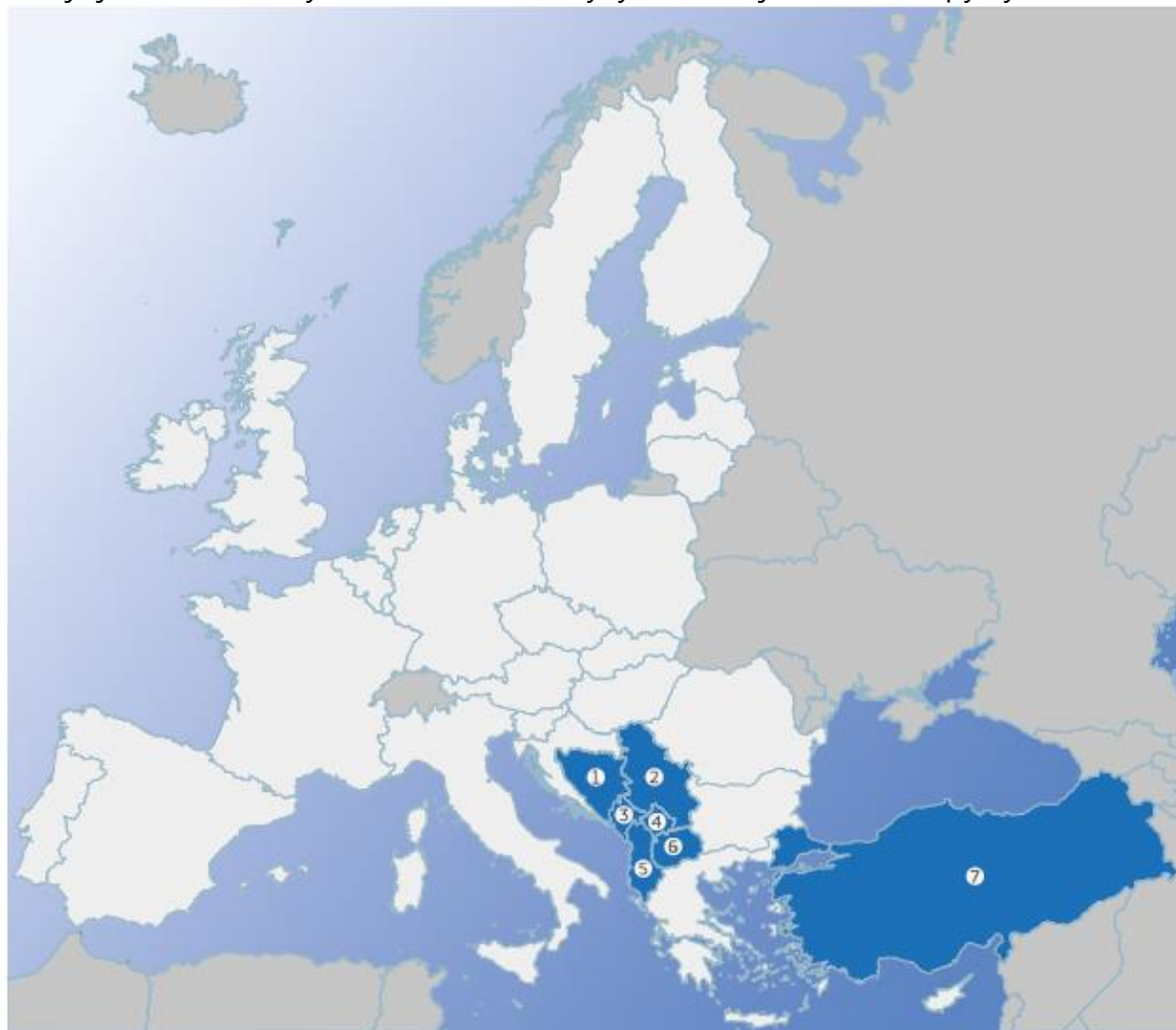
Ryhmä	Ryhmään kuuluvat maat	Liittymisajankohta
A		
B		
C		
D		
E		
F		
G		
H		

Oppitunti 2, tehtäväsiivu 1: Nimeä EU-jäsenyyttä tavoittelevat maat

Albanialla, Bosnia ja Hertsegovinalla, entisellä Jugoslavian tasavallalla Makedoniassa, Kosovossa, Montenegrossa, Serbiassa ja Turkissa on liittymisnäköy. EU:n jäsenvaltiot ovat vahvistaneet tämän. Se tarkoittaa sitä, että maat voivat liittyä EU:hun, jos ne täyttävät kaikki asetetut ehdot. Maat ovat edenneet prosessissa eri vaiheisiin.

Ohjeet: Osaatko nimetä kaikki ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat? Jos lopussa on aikaa jäljellä, kokeile myös, kuinka monta nykyistä EU:n jäsenvaltiota pystyt nimeämään.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

Oppitunti 2, tehtävä sivu 2: Selvitä faktat

Ohjeet: Pystytkö löytämään tietyt avaintiedot sinulle osoitetusta maasta?

Maan nimi:

1. Mikä on maan pääkaupunki?
2. Mikä on maan väkiluku?
3. Minkä maiden kanssa maalla on yhteinen raja?
4. Mainitse joitakin maan keskeisiä maantieteellisiä ominaisuuksia (vuoristo, joki, vesistö).
5. Mainitse joku kuuluisa henkilö, joka on kotoisin tästä maasta. Mistä kyseinen henkilö tunnetaan?
6. Mitkä ruoat ovat suosittuja kyseisessä maassa?
7. Mitkä ovat maan tärkeimmät vienti- ja tuontituotteet?
8. Mikä on maan virallinen valuutta?
9. Mitkä maat ovat sen tärkeimpiä kauppakumppaneita?
10. Mitkä ovat maan tärkeimpiä teollisuudenaloja?

Oppitunti 3, tehtävä sivu: EU:n liittymiskriteerit

Ohjeet: Täydennä aukot sopivilla sanoilla.

Euroopan unionin laajentumispolitiikka edistää _____, _____ ja _____ Euroopassa. Se tarjoaa taloudellisia ja kaupallisia mahdollisuuksia, joista hyötyvät sekä EU että sen jäseniksi pyrkivät maat.

Jokaisesta maasta arvioidaan tietyt perusasiat sen selvittämiseksi, ovatko EU:n jäseniksi pyrkivät maat valmiita jäsenyyteen. Kyseiset seikat ovat _____ oikeudet, _____ vahvistaminen sekä _____ ja kilpailukyky. Ne kertovat siitä, miten tärkeinä EU pitää ydinarvojaan ja keskeisiä tavoitteitaan.

⇒ _____: maiden täytyy käsitellä oikeuslaitoksen uudistamisen ja järjestäytyneen rikollisuuden ja _____ torjunnan kaltaisia kysymyksiä liittymisprosessin alusta asti. Maiden on voitava osoittaa saavuttaneensa konkreettisia ja kestäviä tuloksia.

⇒ _____ ohjaus ja hallinta: Euroopan unioniin liittyminen ei merkitse pelkästään EU:n sääntöjen ja standardien noudattamista. Liittyminen edellyttää maalta myös taloudellisia valmiuksia jäsenyyteen, jotta voidaan varmistaa, että se pystyy hyötymään kaikista EU-jäsenyyden eduista. Samanaikaisesti maan tulee edistää unionin _____.

⇒ _____ on lujitettava esimerkiksi parantamalla parlamentaarista valvontaa ja uudistamalla julkishallintoa. Julkishallinnon laatu vaikuttaa suoraan siihen, miten hallitus kykenee tarjoamaan laadukkaita julkisia palveluja, ehkäisemään ja torjumaan korruptiota ja edistämään kilpailukykyä ja kasvua. Toimivan julkishallinnon ohella on olennaisen tärkeää vahvistaa _____ roolia.

⇒ _____ oikeudet kuuluvat EU:n arvojen ytimeen. Euroopan unionin jäseniksi pyrkivien maiden on varmistettava, että perusoikeuksia noudatetaan kaikilta osin, erityisesti _____ ja vähemmistöjen, kuten romanien, oikeuksia. Haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä on suojeltava syrjinnältä, esimerkiksi sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvalta syrjinnältä.

Oppitunti 3, opetusmateriaali: EU:n liittymisprosessi

Kukin kortti kuvaa eri vaihetta EU:n liittymisprosessissa. Laita ne oikeaan järjestykseen.

Maa toimittaa neuvostolle hakemuksen, jossa se esittää toiveensa tulla EU:n jäseneksi.

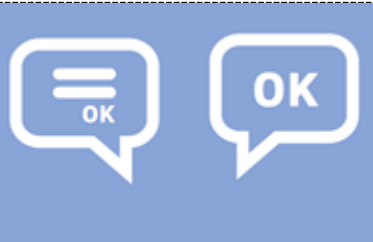
Jäsenyysneuvottelut voivat alkaa, kun maa on täyttänyt tietyt ehdot ja vasta sen jälkeen, kun kaikki jäsenvaltiot ovat tämän hyväksyneet.

Sen perustella jäsenvaltioiden hallitusten on tehtävä yksimielinen päätös hakemuksen hyväksymisestä ja ehdokasmaan aseman myöntämisestä.

Hakijamaasta voi tulla EU:n jäsenvaltio vasta, kun kaikki vanhat jäsenvaltiot ovat muodollisesti hyväksyneet liittymissopimuksen.

Kun jäsenyysneuvottelut on saatu kaikilla osa-alueilla päätökseen, Euroopan komission on annettava lausunto siitä, onko maa valmis liittymään EU:n jäsenvaltioksi

Euroopan komissio seuraa laajentumisprosessissa mukana olevia maita tiiviisti ja antaa niiden hakemuksesta lausunnon.

Jäsenvaltioiden on tehtävä näiden suositusten perusteella yksimielinen päätös siitä, voidaanko neuvotteluprosessi kyseisen maan kanssa päättää ja allekirjoittaa liittymissopimus. Kaikki jäsenvaltiot ja jäsenyyttä hakenut maa allekirjoittavat sopimuksen. Myös Euroopan parlamentin on annettava hyväksyntänsä.

Maan täytyy nyt aloittaa EU:n lainsäädännön ja sääntöjen täytäntöönpano. Kaikilta jäsenvaltioilta tarvitaan hyväksyntä sille, että maa on täyttänyt kaikki asetetut vaatimukset ja omaksunut EU:n normit.